

især mærkbart. Naar der saas paa alle Marker eller staar Sæd over alle Marker, bliver Skaden jo mere jævnt fordelt. Raagerne kan udfolde en betydelig Virksomhed. Jeg mindes saaledes følgende: En Gang for nogle Aar siden var der paa en Vinterdag kørt Gødning ud om Formiddagen; den skulde have været spredt om Eftermiddagen, men Raagerne havde benyttet Middagstiden til fuldstændig at gennemrode den udførte Gødning, saaledes at den om Eftermiddagen slet ikke var til at faa jævnt fordelt over hele Jordstykket. Det er et Bevis paa, at de med deres stærke Kløer og deres kraftige Næb er i Stand til at gennemrode Jorden — i dette Tilfælde var det Gødning — for at finde Korn og Frø nede i den. Nu er den omtalte Raagekoloni ikke saa stor, som den var for nogle Aar siden, og vi mærker derfor ikke saa meget til den. Naar der er delte Meninger om Raagerens Skade eller Nytte, tror jeg, som sagt, at det beror paa, om det er store eller smaa Kolonier. Indskrænkningen af den omtalte Koloni er foregaaet paa ret naturlig Maade: man har skudt væk af Ungerne, derved har man begrænset og indskrænket Kolonien.

Det er den almindelige Mening blandt praktiske Landmænd, at der bør træffes Foranstaltninger mod Raageplagen, altsaa, at Raagerne bør bekæmpes. Jeg skal saaledes nævne, at de samvirkende danske Landboforeninger allerede i 1912 har andraget om saadanne Foranstaltninger. Sidste Efteraar var Sagen igen til Forhandling paa de jyske Landboforeningers Delegeretmøde. Der faldt mange stærke Ord om Raagerne, og der blev vedtaget en Resolution, der opfordrede Lovgivningsmagten til at tage sig af Sagen. Disse Landboorganisationer har altsaa anmodet om, at der maa blive gjort noget mod Raageplagen. Et andet Udtryk for denne Landmændenes Opfattelse er det, at man har prøvet at oprette frivillige Sæmmenslutninger til Bekæmpelse af Raager. Jeg har haft Lejlighed til at kende en saadan Forening, og den har udrettet en Del ved at begrænse en Raagekoloni, der var paa den paagældende Egn. Man opnaaede det derved, at man fik Telefonarbejderne til at rive Rederne ned. Naar saa godt som alle Landbrugere i en vis Egn saaledes slutter sig sammen om et saadant Formaal, er det et stærkt Udtryk for, at man virkelig mærker Raageplagen og ønsker, at der skal gøres noget derimod. Men en saa-

dan Forening staar ganske afmægtig overfor en Skovej; som ikke vil tillade en saadan Bekæmpelse af Raagerne paa hans Ejendom.

Dette, at Raagerne bør bekæmpes, har altsaa fundet sit Udtryk paa forskellig Maade. De Midler, man har tænkt paa, er Ødelæggelse af Rederne dels ved Nedrivning, dels ved Gennemskydning, men naar dette skal foregaa paa Skovejens Ejendom, hvor Raagekolonien holder til, kan det ikke gøres mod hans Villie. Der er en anden Maade at bekæmpe Raagerne paa, som jeg allerede har nævnt, det er Nedskydning af Ungerne. Ungerne er en Handelsvare, saa det kan godt betale sig at nedskyde dem, og naar der kommer en Lov om Sagen, vil vistnok de fleste Skovejere, der har en saadan Raagekoloni, benytte sig af dette Middel, at lade Ungerne nedskyde, for derved at indskrænke Kolonien, saa at der ikke bliver Anledning til at foretage de ekstraordinære Skridt, som en saadan Lov i øvrigt maa tage Sigte paa. Forholdet er jo ikke altid det, at Skovejeren er interesseret i Raagerens Bekæmpelse. I mange Tilfælde kan det være saa, at der er en lille Skov, hvor der er en Raagekoloni, hvor altsaa Raagerne bor, medens de henter Føde paa de omkringliggende Marker. De Folk, der ejer og dyrker disse Marker, er da interesserede i Bekæmpelsen af Raagerne, og naar der gennemføres en Lov, hvorefter en saadan Bekæmpelse kan iværksættes, kan den altsaa foretages, selv om Skovejeren ikke vil have det. Hvis der var Tale om tamme Fugle, der paa denne Maade havde Bosted det ene Sted og hentede deres Føde et andet Sted, var der Mulighed for, at de kunde blive ramt af den gældende Lov om Mark- og Vejfred, men naar man har en saadan Beskyttelse mod de tamme Fugle, bør man ogsaa have det mod de vilde. Lovforslaget har en Bestemmelse, der er hentet fra Loven om Mark- og Vejfred, idet det bestemmes, at det Udvalg, der vurderer Skade, som tamme Fugle har forvoldt, ogsaa skal afgive Skøn, naar der fremkommer Klager over Raagerne, og det er sikkert en god Bestemmelse.

Hvad Lovforslagets øvrige Bestemmelser angaar, skal jeg nævne, at derefter skal Kommunalbestyrelsen være den Autoritet, der tager Bestemmelse om Bekæmpelsen. Der har været andre Forslag fremme, at det skulde være Politimesteren, og at det skulde være Amdsraadene, og der har ogsaa været flere Forslag